

Батолінський Владислав,
здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник: **Будняк Л. М.**
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та електронних платіжних систем,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Економічний аналіз займає провідне місце між збором інформації та прийняттям управлінських рішень, тому його комплексність, глибина й ефективність багато в чому залежать від обсягу і якості інформації, що використовується. Економічний аналіз не лише виступає як споживач інформації, а також створює її для власних потреб і прийняття управлінських рішень. На сьогодні доводиться переглядати межі інформаційного забезпечення економічного аналізу суб'єктів господарювання, оскільки в ринкових умовах вони самостійно вирішують питання вибору клієнтів, партнерів, обирають напрями діяльності, що пов'язано з комерційними та фінансовими ризиками, формують стратегію свого розвитку. Перехід до ринкових відносин в Україні, адаптація систем управління будь-якого рівня до вимог конкурентного середовища потребує налагодження та підтримки якісного управління. Діяльність сучасного підприємства відрізняється глибиною і складністю зв'язків, високим ступенем розподілу праці, динамізмом технологічних, економічних, соціальних та інших процесів; складається із значної кількості подій та явищ, кожне з яких є джерелом інформації. [1].

Наявність інформації здатна забезпечити її власнику значні переваги та принести очікувані прибутки, а відсутність – звести нанівець докладені

зусилля, знизити очікуваний рівень результативності. Інформованість та інформаційне забезпечення утворюють базу для успішної діяльності підприємств, створюючи передумови позитивних соціальноекономічних змін у суспільстві та сприяють розвитку країни.

Ефективність економічного аналізу і його результативність значною мірою залежать від об'ємів і якості інформації, яка використовується при його проведенні. Інформація – це відомості про навколишній світ і процеси, що відбуваються в ньому, які отримуються безпосередньо людиною або спеціальними пристроями. Під економічною інформацією, як правило, розуміють організовану сукупність даних про господарську діяльність підприємств або їх структурних підрозділів.

Економічна інформація становить проміжну ланку між господарською діяльністю, де вона формується, і управлінням, де її фіксують, обробляють і використовують для прийняття управлінських рішень. Достовірна інформація допомагає приймати ефективні управлінські рішення, що впливають на фінансовий стан підприємства в майбутньому.

Система інформаційного забезпечення економічного аналізу охоплює три основні складові елементи: перелік інформаційних одиниць або інформаційних сукупностей показників або документів, необхідних для вирішення тих завдань, які ставляться перед аналізом (склад інформації); структуру інформації, закономірності її формування і використання, тобто правила побудови показників і документів, які містять ці показники; характеристику руху інформації – визначення потоків інформації, побудова схем документообігу й інформаційних моделей.

У процесі економічного аналізу підприємства використовують такі основні види формування бази даних, як сканування (пошук вже сформованої, тобто ретроспективної інформації), моніторинг (відстеження поточної інформації, яка з'являється) і прогнозування (формування інформації про майбутній стан підприємства і його оточення). Збір, накопичення і систематизація інформації про господарську діяльність підприємства – один з етапів економічного аналізу.

Необхідність збору і обробки економічної інформації зумовлюється багатьма обставинами, головними з яких є багаторазовість і тривалість використання інформації, а також проміжок у часі між збором і використанням інформації в аналітичній роботі. Економічну інформацію треба збирати своєчасно і в повному об'ємі, вона має бути достовірною, зіставною, корисною і зручною для сприйняття і подальшого використання. Забезпечити перераховані вимоги до інформації значно простіше при впровадженні автоматизованої системи збирання, обробки і зберігання інформації з використанням комп'ютерної техніки (автоматизованого банку даних). [3].

В економічному аналізі використовують інформацію, яка міститься в перспективних, поточних і оперативних планах діяльності підприємства взагалі і його окремих структурних підрозділах. Перспективні плани (програми) розробляють підприємства для окремих напрямів діяльності і розвитку. Основним плановим документом, по якому спрямовують і організовують діяльність підприємства, є річний план, який розробляють на основі показників перспективних планів і укладених договорів (контрактів).

Оперативні планові документи переважно використовують для оперативного аналізу виконання виробничої програми і виробничих витрат.

Бізнес-план розробляють у разі потреби обґрунтування економічної доцільності реалізації певного підприємницького проекту, повного або часткового репрофілювання діяльності підприємства, а також при формуванні нового виробничого підрозділу. Цей документ містить систему взаємопов'язаних в часі і просторі, погоджених за цілями і ресурсами заходів і дій, спрямованих на отримання відповідного прибутку завдяки реалізації підприємницького проекту.[3].

Обліково-звітна інформація формується у процесі бухгалтерського обліку й охоплює первинні дані і звітність підприємства. За своєю сутністю звітність – це сукупність звітних, як правило, типових, форм, які періодично надають органам державної статистики, вищестоящим органам управління згідно з підпорядкуванням, органам державної податкової адміністрації тощо. Звітність,

як основну форму організації спостереження за господарською діяльністю, складають підприємства і організації, що є юридичними особами, а також виділені на окремий баланс філії, представництва, відділення та інші відособлені підрозділи підприємств і організацій незалежно від видів діяльності і форм власності.

Основним джерелом зовнішнього аналізу і важливої складової джерел внутрішнього аналізу є фінансова звітність підприємства. Фінансова звітність містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності і рух грошових коштів підприємства за звітний період. Звітність ґрунтується на даних бухгалтерського обліку як системи суцільного, безперервного і документального оформлення господарських процесів, впорядкованого узагальнення інформації про стан майна і зобов'язань підприємства, відображає і дає можливість оцінювати результати діяльності, прогнозуючи напрями підвищення ефективності виробництва і сприяє розробці і прийняттю необхідних управлінських рішень [2].

Інформація в економічному аналізі – це важлива складова економічного аналізу. Вона займає провідне місце між збором інформації та прийняттям управлінських рішень. Ця тема зацікавила мене своїм формуванням та широким вибором джерел інформації.

Список використаних джерел

1. Кулик А. В. Теорія економічного аналізу. Навчальний посібник.
URL: <https://www.twirpx.com/file/1671389/>
2. Інформаційна база економічного аналізу.
URL: https://pidru4niki.com/82716/ekonomika/informatsiyna_baza_ekonomichnogo_analizu
3. Томчук О.Ф. Аналітична інформація. URL: [http://irbis-nbuv.gov.ua/cgibin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvlnu_2012_14_1\(2\)_53.pdf](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgibin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvlnu_2012_14_1(2)_53.pdf)